

Oslobođenje: Kolumna visokog predstavnika Valentina Inzka

VSTV: Vrijeme za promjene

Piše: Valentin Inzko

Često razgovaram sa ljudima iz svih dijelova Bosne i Hercegovine. U većini slučajeva, ti ljudi koji nisu dio politike Sarajeva ili Banja Luke ili Mostara, mnogo jasnije vide koji su to najveći problemi sa kojima se BiH suočava i gdje su uzroci tih problema.

Iz svih tih razgovora, jedna stvar je jasna a to je da postoji ne samo generalna zabrinutost zbog političke situacije u zemlji, nego prije svega, zabrinutost zbog vladavine prava.

Zaista, i građani Bosne i Hercegovine i strani investitori su mišljenja da se u ovoj zemlji vladavina prava i borba protiv korupcije moraju pod hitno i dramatično poboljšati. Nepostojanje vladavine prava i pravne sigurnosti najveći je razlog što građani BiH sve češće odlučuju da napuste svoje domove i odsele se u zemlje u kojima je vladavina prava čvrsto utemeljena.

Međunarodna zajednica godinama apeluje na političke lidere i pomaže pravosudnim institucijama da unaprijede vladavinu prava i borbu protiv korupcije. U tom zahtjevu za promjenama nismo sami. Građani Banja Luke i Sarajeva organizovali su proteste, mjesecima zahtijevajući pravdu za Davida i Dženana. Međutim, umjesto da odgovorne dovedu pred lice pravde, vlasti u Banja

Luci su se fokusirale na to da proteste suzbiju i izrade zakon prema kojem bi ubuduće bilo mnogo teže, ako ne čak i nemoguće organizovati mirne proteste. U Sarajevu, Dženanovi roditelji još uvijek čekaju pravdu. Čeka je cijelo bosanskohercegovačko društvo. Takođe, obični građani se pitaju šta da rade i kako da reaguju kada nakon toliko vremena čak ni ubistvo dva policajca nije razjašnjeno.

U posljednjih nekoliko dana, građani BiH opet su digli glas, zahtijevajući odgovoran pravosudni sistem; kritikuju rad Visokog sudskog i tužilačkog vijeća (VSTV) i Tužilaštva BiH, i to s pravom.

Visoko sudsko i tužilačko vijeće uspostavljeno je uz pomoć međunarodne zajednice, uključujući i moj ured, i uz pomoć međunarodnih pravnih eksperata, kao nezavisno tijelo. Nažalost, kako vrijeme prolazi, umjesto da se pravosudni standardi u BiH dignu na viši nivo, integritet pravosudnog sistema postaje sve više upitan, sa svakim novim skandalom.

Drago mi je što je pismo koje su Vijeću uputile Američka ambasada, EU i OSCE privuklo toliku pažnju javnosti. U njemu se, na osnovu činjenica, ukazuje na trenutne probleme u funkcionisanju ovog tijela, koji se moraju riješiti. VSTV kao institucija, i njegovi pojedini članovi, moraju se tim problemima pozabaviti što prije.

Na prvom mjestu, Vijeće mora vršiti svoju primarnu ulogu da imenuje stručno kompetentne sudije i tužioce u razumnom roku, i ne dozvoliti da vanjski faktori utiču na taj proces. Konkretno, ono mora poduzeti potrebne korake za imenovanje sudija Ustavnog suda na entitetskom nivou. Kada VSTV ne izvrši svoje obaveze na vrijeme i ne osigura etičke standarde u pravosudnom sistemu, posljedice po vladavinu prava su ozbiljne i štetne, i utiču na cijelu zemlju.

Članovi VSTV moraju biti potpuno svjesni posljedica svojih postupaka, i toga da postoji opasnost da VSTV i pravosudni

sektor postanu velika prepreka za bolju budućnost BiH. A građani su potpuno svjesni na kome leži odgovornost.